NN 110/2018 (7.12.2018.), Pravilnik o planovima oporavka investicijskih društava

HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA

2136

Na temelju odredbe članka 178. stavka 10. Zakona o tržištu kapitala (»Narodne novine« br. 65/18), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na sjednici Upravnog vijeća održanoj 22. studenoga 2018. donosi

PRAVILNIK

O PLANOVIMA OPORAVKA INVESTICIJSKIH DRUŠTAVA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom pobliže propisuju način i opseg primjene zahtjeva vezanih uz izradu plana oporavka investicijskog društva, sadržaj i rokovi dostave istog Hanfi te kriteriji za utvrđivanje manjeg opsega plana oporavka i učestalost njegova ažuriranja.

(2) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na investicijska društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja su od Hanfe dobila odobrenje za rad.

(3) Odredbe ovog Pravilnika na odgovarajući način primjenjuju se na podružnice investicijskih društava iz trećih zemalja koje su od Hanfe dobile odobrenje za pružanje usluga u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

Definicije

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. Hanfa je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

2. Zakon je Zakon o tržištu kapitala

3. ZOSI je Zakon o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (»Narodne novine« broj 19/15)

4. Uredba je Delegirana Uredba Komisije (EU) 2016/1075 od 23. ožujka 2016. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju sadržaj planova oporavka, planova sanacije i planova sanacije grupe, minimalni kriteriji koje nadležno tijelo treba procijeniti u pogledu planova oporavka i planova oporavka grupe, uvjeti za financijsku potporu grupe, zahtjevi za neovisne procjenitelje, ugovorno priznavanje ovlasti otpisa i konverzije, postupci i sadržaj zahtjeva u pogledu obavješćivanja i obavijesti o suspenziji te operativno funkcioniranje sanacijskih kolegija

5. Investicijsko društvo je investicijsko društvo koje je obvezno imati iznos temeljnog kapitala sukladno članku 10. stavku 1. Zakona, kao i ono kojem je Hanfa posebnim rješenjem naložila izradu plana oporavka sukladno članku 178. stavku 2. točki 3. Zakona

6. Značajno investicijsko društvo je investicijsko društvo koje kumulativno ispunjava uvjete iz članka 3. točke 154. Zakona

7. Izvanredna javna financijska potpora je izvanredna javna financijska potpora kako je definirano člankom 4. stavkom 2. točkom 28. ZOSI

8. Bitna promjena je bitna promjena kako je propisano člankom 4. stavkom 2. Uredbe

9. Temeljne poslovne aktivnosti jesu poslovne aktivnosti i pripadajuće usluge koje čine bitne izvore prihoda, dobiti ili vrijednost franšize za investicijsko društvo ili njegovu grupu

10. Ključne funkcije jesu ključne funkcije kako je definirano člankom 4. stavkom 2. točkom 33. ZOSI

11. Opcije oporavka su aktivnosti, sporazumi, mjere ili strategije investicijskog društva ili grupe obuhvaćene planom oporavka i predviđene za ponovnu uspostavu financijske stabilnosti u situacijama ozbiljnoga financijskog poremećaja

12. Situacija ozbiljnoga financijskog poremećaja je situacija u kojoj je ugrožena funkcija financijskog posredovanja investicijskog društva do točke njegova opstanka na tržištu, odnosno daljnjega neometanog pružanja usluga za koje ima odobrenje, a može biti uzrokovana eksternim ili internim događajem

13. U smislu ovoga Pravilnika značajna podružnica ili pravni subjekt je podružnica ili društvo koje znatno pridonosi dobiti investicijskog društva za koje se izrađuje plan oporavka ili njegovu financiranju ili čini važan udjel u njegovoj imovini, obvezama ili kapitalu te ispunjava neki od sljedećih uvjeta:

1. obavlja ključne funkcije

2. unutar grupe obavlja ključne operativne funkcije, funkciju upravljanja rizicima ili administrativne funkcije

3. nosi znatan rizik, koji u najgorem scenariju može ugroziti održivost investicijskog društva ili grupe

4. ne može prestati poslovati, a da ne pridonese nastanku značajnog rizika za investicijsko društvo ili grupu

5. podružnica ili društvo važni su za financijsku stabilnost u barem jednoj državi članici u kojoj imaju sjedište ili u kojoj posluju.

14. Pokazatelji ranog upozorenja određene su referentne vrijednosti (engl. *benchmarks)* koje su dio internog postupka upravljanja rizicima investicijskog društva ili grupe investicijskih društava te se primjenjuju za nadziranje njegove financijske situacije

15. Pojedinačni plan oporavka je pojedinačni plan oporavka kako je definirano člankom 2. točkom 1. Uredbe

Obuhvat primjene Pravilnika

Članak 3.

(1) Investicijsko društvo koje ne podliježe konsolidiranom nadzoru iz članaka 220., 221., 223. i 224. Zakona dužno je primjenjivati odredbe ovog Pravilnika na pojedinačnoj osnovi.

(2) Matično investicijsko društvo u Europskoj uniji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj dužno je primjenjivati odredbe ovog Pravilnika na konsolidiranoj osnovi za svoju grupu.

(3) Plan oporavka koji matično investicijsko društvo u Europskoj uniji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj izrađuje za svoju grupu odnosi se na sve članice grupe, a sadržava mjere čija se provedba zahtijeva na razini matičnog investicijskog društva, ali i svakog društva kćeri pojedinačno i, prema potrebi, na razini značajnih podružnica (dalje u tekstu: plan oporavka za grupu).

(4) Značajno investicijsko društvo dužno je primjenjivati sve odredbe ovoga Pravilnika u njihovom punom obuhvatu.

Investicijsko društvo koje nije značajno može primijeniti manji opseg plana oporavka odnosno smanjiti broj opcija oporavka u skladu s člankom 11. stavkom 3. ovoga Pravilnika na način kako je propisano odredbama poglavlja IV. ovoga Pravilnika.

(5) Iznimno od stavka 5. ovoga članka Hanfa može rješenjem naložiti investicijskom društvu koje nije značajno primjenu odredbi ovog Pravilnika u proširenom ili u punom obuhvatu.

(6) Odredbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se u slučajevima kada je donesena zajednička odluka iz članaka 180. i 181. Zakona da investicijsko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje je dio grupe nije dužno izrađivati pojedinačni plan oporavka.

II. IZRADA I NADZOR PLANA OPORAVKA

Postupak izrade plana oporavka

Članak 4.

(1) Investicijsko društvo dužno je izraditi i primjenjivati plan oporavka iz članka 178. stavka 1. Zakona kojim se utvrđuju mjere koje je potrebno poduzeti radi poboljšanja financijskog položaja društva u slučaju ozbiljnoga financijskog poremećaja.

(2) Investicijsko društvo dužno je osigurati da plan oporavka kumulativno ispunjava sljedeće uvjete:

1. provedba mjera predloženih u planu oporavka osigurava i ponovno uspostavlja održivost redovnog poslovanja i stabilnost financijskog položaja investicijskog društva ili grupe za koju se plan izrađuje, u slučajevima ozbiljnog financijskog poremećaja, uzimajući u obzir pripremne mjere koje je investicijsko društvo poduzelo ili planira poduzeti i

2. plan oporavka i njime predviđene mjere moraju biti takvi da se u situacijama ozbiljnog financijskog poremećaja mogu brzo i učinkovito provesti, a kako bi se izbjegle značajne štetne posljedice na financijski sustav, uključujući i slučajeve istodobnog provođenja planova oporavka u drugim institucijama financijskog sustava.

(3) Plan oporavka ne smije sadržavati pretpostavku dostupnosti izvanredne javne financijske potpore ili primitak te potpore.

(4) Cilj plana oporavka grupe je postizanje stabilnosti grupe kao cjeline ili bilo koje članice grupe u situacijama ozbiljnoga financijskog poremećaja, radi rješavanja ili uklanjanja uzroka poremećaja ili poboljšanja financijskog položaja grupe ili tog investicijskog društva, pri čemu treba istodobno voditi računa o financijskom položaju drugih društava u grupi.

(5) Investicijsko društvo dužno je donijeti i provoditi interni akt kojom će pobliže propisati postupak izrade, provedbe i ažuriranja plana oporavka.

(6) Investicijsko društvo dužno je propisati, dokumentirati i redovito nadzirati postupak izrade, provedbe i ažuriranja plana oporavka.

(7) Unutarnja revizija investicijskog društva dužna je provesti ocjenu primjene i djelotvornosti postupaka izrade, donošenja i praćenja izvršenja plana oporavka.

(8) Investicijsko društvo dužno je osigurati Hanfi uvid u potpune i detaljne informacije o postupku izrade, provedbe i ažuriranja plana oporavka.

III. SADRŽAJ PLANA OPORAVKA

Osnovne informacije i sažetak u planu oporavka

Članak 5.

(1) Investicijsko društvo dužno je u plan oporavka uključiti sljedeće informacije:

1. sažetak ključnih elemenata plana oporavka

2. informacije o upravljanju

3. stratešku analizu

4. plan komunikacije i javne objave i

5. analizu pripremnih mjera.

(2) Sažetak ključnih elemenata plana oporavka iz stavka 1. točke 1. ovoga članka mora sadržavati sljedeće informacije:

1. sažetak informacija o upravljanju, uključujući odabrane pokazatelje plana oporavka i razine utvrđene za razmatranje poduzimanja opcija plana oporavka

2. sažetak strateške analize, uključujući sažetak ukupne mogućnosti oporavka te identificirane ključne funkcije i temeljne poslovne aktivnosti, pri čemu mora navesti scenarije i opcije prikladne za oporavak u tim scenarijima

3. sažetak svake bitne promjene u investicijskom društvu, njegovoj grupi ili planu oporavka koja je nastupila nakon dostave posljednjeg plana oporavka Hanfi

4. sažetak plana komunikacije i javne objave i

5. sažetak pripremnih mjera.

Upravljanje

Članak 6.

Plan oporavka u dijelu koji se odnosi na upravljanje mora uključiti detaljan opis sljedećih informacija:

1. o načinu izrade plana oporavka, uključujući:

a) ulogu i funkcije osoba odgovornih za izradu, provedbu i ažuriranje svakog dijela plana i plana u cjelini

b) identitet osobe koja je ukupno odgovorna za ažuriranje plana oporavka i opis postupaka koje je potrebno primijeniti za ažuriranje plana oporavka u situacijama kada je plan oporavka potrebno izmijeniti zbog bitnih promjena koje utječu na investicijsko društvo, njegovu grupu ili okruženje u kojem posluju

c) opis načina uključivanja plana oporavka u sustav korporativnog upravljanja i u cjelokupan sustav upravljanja rizicima investicijskog društva ili grupe kojoj pripada, osobito s obzirom na njegov profil rizičnosti i povezanost plana oporavka s testiranjem otpornosti na stres u postupku procjene adekvatnosti kapitala

d) ako se plan oporavka izrađuje za grupu, opis poduzetih mjera i sklopljenih sporazuma na razini grupe kojima se osigurava koordinacija i konzistentnost opcija oporavka grupe u cjelini i svakog društva kćeri

2. o politikama i postupcima odobrenja plana oporavka, uključujući informaciju o tome je li plan oporavka ocijenio unutarnji revizor, vanjski revizor odnosno odbor za rizike

3. o postupcima i procedurama za osiguranje pravodobne provedbe opcija oporavka, uključujući:

a) detaljan opis pokazatelja iz članka 7. ovog Pravilnika

b) opis unutarnjeg postupka eskalacije i postupka donošenja odluke o provedbi određene opcije oporavka koja će biti odgovor na situaciju ozbiljnog financijskog poremećaja kada pojedini pokazatelji postignu planom oporavka definiranu vrijednost za razmatranje poduzimanja mjera iz plana oporavka uključujući:

i. ulogu i funkcije osoba koje su uključene u taj postupak, uključujući opis njihovih odgovornosti odnosno u slučaju u kojem je uključen odbor, ulogu, odgovornosti i funkciju članova odbora

ii. postupke koje je potrebno primijeniti te

iii. rok za donošenje odluke o poduzimanju opcije oporavka te vrijeme i način obavještavanja Hanfe da su pokazatelji postignuli utvrđene vrijednosti

4. o usklađenosti plana oporavka s općim okvirom upravljanja rizicima investicijskog društva ili grupe, uključujući opis relevantnih referentnih vrijednosti (pokazatelja ranog upozorenja) i razina poduzimanja aktivnosti u dijelu redovitog unutarnjeg postupka upravljanja rizicima investicijskog društva ili grupe te obavještavanje uprave da bi utvrđene razine pokazatelja u planu oporavka mogle biti dosegnute i

5. o upravljačkom informacijskom sustavu, uključujući opis sporazuma uspostavljenih kako bi se osigurala pravodobna dostupnost pouzdanih informacija koje su potrebne za donošenje odluka o primjeni opcije oporavka, u situacijama ozbiljnoga financijskog poremećaja.

Pokazatelji u planu oporavka

Članak 7.

(1) Plan oporavka sadržava pokazatelje koji otkrivaju moguće ranjivosti, slabosti ili ugroženosti različitih područja poslovanja, a osobito:

1. kapitala,

2. likvidnosti,

3. profitabilnosti i

4. profila rizičnosti.

(2) Pokazatelji iz stavka 1. ovoga članka odnose se na financijski položaj investicijskog društva ako je riječ o individualnom planu oporavka ili na financijski položaj grupe ako je riječ o planu oporavka za grupu. Pokazatelji moraju biti kvalitativni i kvantitativni te jednostavni za praćenje.

(3) Pokazatelji iz stavka 1. ovog članka moraju biti konzistentni s pokazateljima kojima se investicijsko društvo ili grupa za koju se izrađuje plan oporavka koristi u postupku upravljanja rizicima, a moraju uključivati barem:

1. pokazatelje kapitala, i to stopu redovnog osnovnog kapitala, stopu ukupnog kapitala i omjer financijske poluge,

2. pokazatelje likvidnosti,

3. pokazatelje profitabilnosti (npr. profitabilnost imovine – ROA, i/ili profitabilnost kapitala – ROE i značajne gubitke s osnove operativnog rizika) i

4. ostale pokazatelje (npr. tržišne pokazatelje kao npr. promjenu tečaja, cijena dionica, kamata, makroekonomske pokazatelje kao npr. promjene bruto društvenog proizvoda ili kreditnog rejtinga države i slično).

(4) Iznimno, investicijsko društvo može izostaviti neki od pokazatelja navedenih u stavku 1., ako u planu oporavka detaljno i na zadovoljavajući način obrazloži zašto ti pokazatelji nisu prikladni za investicijsko društvo s obzirom na njegovu pravnu strukturu, profil rizičnosti, veličinu i složenost poslova koje obavlja.

(5) Plan oporavka mora sadržavati obrazloženje odabira pojedinog pokazatelja i odabrane razine tog pokazatelja. Razine pojedinog pokazatelja na kojima se razmatra poduzimanje opcije iz plana oporavka trebaju biti postavljene tako da osiguravaju pravodobno poduzimanje opcija iz plana oporavka, pri čemu se u analizi mora voditi računa o snazi i brzini dosezanja postavljenih razina.

(6) Pokazatelji u planu oporavka i njihove razine utvrđene za poduzimanje opcije oporavka moraju biti:

1. prikladni za poslovni model, strategiju i rizični profil investicijskog društva

2. primjereni veličini i složenosti poslova koje investicijsko društvo obavlja

3. u mogućnosti upozoriti na situacije ozbiljnog financijskog poremećaja

4. usklađeni s postojećim okvirom upravljanja rizicima te pokazateljima u planu kapitala odnosno likvidnosti i planovima kontinuiteta poslovanja

5. uključeni u sustave upravljanja investicijskim društvom i

6. trebaju uključivati i anticipativne pokazatelje (engl. forward looking indicators).

(7) Investicijsko društvo dužno je najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, preispitati učinkovitost odabranih pokazatelja i odabranih razina njihovih vrijednosti.

(8) Investicijsko društvo dužno je uspostaviti odgovarajući sustav redovitog praćenja odabranih pokazatelja te internim aktima urediti barem dinamiku i način praćenja te postupak izvješćivanja.

(9) Ako redovitim praćenjem odabranih pokazatelja investicijsko društvo utvrdi da su oni dosegnuli razinu utvrđenu za poduzimanje opcija iz plana oporavka, uprava investicijskog društva dužna je u roku od najviše pet radnih dana donijeti odluku o poduzimanju ili suzdržavanju od poduzimanja opcija iz plana oporavka i o tome bez odgađanja obavijestiti Hanfu. Ako je investicijsko društvo donijelo odluku o suzdržavanju od poduzimanja opcija iz plana oporavka, dužno je takvu odluku detaljno obrazložiti.

(10) Uprava investicijskog društva može donijeti odluku o poduzimanju opcija predviđenih planom oporavka, iako utvrđeni pokazatelji nisu dosegnuli razinu predviđenu za poduzimanje mjera te je o njoj bez odgađanja dužno obavijestiti Hanfu.

Strateška analiza

Članak 8.

(1) Investicijsko društvo dužno je u strateškoj analizi utvrditi temeljne poslovne aktivnosti i ključne funkcije te odrediti postupke koji su potrebni za održavanje njihova funkcioniranja u situacijama ozbiljnoga financijskog poremećaja.

(2) Ključne funkcije i temeljne poslovne aktivnosti moraju biti utvrđene na dostatnoj razini granularnosti.

(3) Pri utvrđivanju činjenice je li pojedina funkcija ključna, investicijsko društvo dužno je analizirati barem sljedeće:

1. utjecaj prekida pružanja te usluge na treće strane i financijski sustav u cjelini

2. tržište predmetne usluge barem s aspekta koncentracije tog tržišta i

3. mogućnost da pružanje predmetne usluge u usporedivom obujmu i kvaliteti, uz prihvatljivi trošak za klijenta, u razumnom roku preuzme drugi pružatelj usluga.

(4) Strateška analiza u planu oporavka mora uključivati sljedeće:

1. informacije o investicijskom društvu i članicama grupe na koje se plan oporavka odnosi i

2. opcije oporavka.

(5) Plan oporavka mora uključivati i scenarije ozbiljnog makroekonomskog i financijskog poremećaja koji su relevantni za investicijsko društvo, uključujući događaje na razini cijelog sustava i poseban stres povezan s pojedinačnim pravnim osobama i grupama.

Informacije o investicijskom društvu i članicama grupe iz plana oporavka

Članak 9.

Informacije iz članka 8. stavka 4. točke a) ovog Pravilnika moraju uključivati sljedeće:

1. opće informacije o investicijskom društvu i članicama grupe obuhvaćenima planom oporavka uključujući:

a) opis njihove opće poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima

b) poslovni model i poslovni plan, uključujući popis država u kojima posluju, preko značajnih podružnica ili drugih pravnih subjekata

c) temeljne poslovne aktivnosti i ključne funkcije

d) opis postupaka i metoda za utvrđivanje temeljnih poslovnih linija i ključnih funkcija

2. raspoređivanje temeljnih poslovnih aktivnosti i ključnih funkcija na značajne podružnice i pravne subjekte u grupi

3. opis unutargrupnih povezanosti svih povezanih pravnih subjekata te detaljan opis pravne i financijske strukture investicijskog društva i/ili članica grupe na koje se plan oporavka odnosi, a posebno opis sljedećeg:

a) svih postojećih značajnih unutargrupnih izloženosti, financiranja i tokova kapitala unutar investicijskog društva ili grupe, postojećih jamstava unutar grupe ili jamstava čije je sklapanje, prema potrebi, predviđeno planom oporavka

b) pravnih povezanosti, uključujući sve značajne pravno obvezujuće unutargrupne sporazume koji su važni poput ugovora o prevladavajućem utjecaju ili ugovora o prijenosu dobiti i gubitka

c) operativne povezanosti odnosno postojanje centralizacije funkcija koje su važne za poslovanje ostalih pravnih subjekata, podružnica ili grupe u cjelini, u jednom pravnom subjektu ili podružnici, a osobito funkcije informacijske tehnologije, riznice, funkcije upravljanja rizicima ili administrativnih funkcija

d) svih postojećih sporazuma o unutargrupnoj financijskoj potpori, pri čemu je potrebno navesti pojedinosti takvih sporazuma poput naziva članica grupe potpisnica sporazuma te oblika i uvjeta povezanih s pružanjem financijske potpore

4. opis vanjskih povezanosti uključujući:

a) opis značajnih izloženosti i obveza prema značajnim drugim ugovornim stranama